



Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. sausio 21 d.*

„Apeliacinis skundas — EB 81 straipsnis — Karteliai — Ispanijos kelių bitumo rinka — Rinkos pasidalijimas ir kainų koordinavimas — Pernelyg ilga proceso Bendrajame Teisme trukmė — SESV 261 straipsnis — Reglamentas (EB) Nr. 1/2003 — 31 straipsnis — Neribota teismo jurisdikcija — SESV 264 straipsnis — Komisijos sprendimo panaikinimas visiškai arba iš dalies“

Byloje C-603/13 P

dėl 2013 m. lapkričio 22 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Galp Energía España SA, įsteigta Alkobendase (Ispanija),

Petróleos de Portugalija (Petrogal) SA, įsteigta Lisabonoje (Portugalija),

Galp Energía SGPS SA, įsteigta Lisabonoje,

atstovaujamos advokatų M. Slotboom ir G. Gentil Anastácio,

apeliantės,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai C. Urraca Caviedes ir F. Castillo de la Torre, padedamų advokato J. Rivas Andrés ir solisitorės G. Eclair-Heath,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, einantis penktosios kolegijos pirmininko pareigas, Teisingumo Teismo pirmininkas K. Lenaerts, einantis penktosios kolegijos teisėjo pareigas, teisėjai D. Šváby (pranešėjas), A. Rosas ir C. Vajda,

generalinis advokatas N. Jääskinen,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. balandžio 15 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2015 m. liepos 16 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: anglų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu *GALP Energía España SA* (toliau – *GALP Energía España*), *Petróleos de Portugal SA (Petrogal)* (toliau – *Petróleos de Portugal*) ir *GALP Energía SGPS SA* (toliau – *GALP Energía SGPS*) (toliau kartu – apeliančios) prašo panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Galp Energía España ir kt. / Komisija* (T-462/07, EU:T:2013:459, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo, viena vertus, iš dalies panaikintas 2007 m. spalio 3 d. Komisijos sprendimas C(2007) 4441 *final* dėl EB 81 straipsnio (dabar – SESV 101 straipsnis) taikymo procedūros [(byla COMP/F/38.710 – Bitumas (Ispanija))] (toliau – ginčijamas sprendimas), kuriuo buvo sumažinta joms skirta bauda, ir, kita vertus, atmesta likusi ieškinio dalis.

Teisinis pagrindas

- 2 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101] ir [SESV 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 31 straipsnyje nustatyta:

„Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija yra nustačiusi vienkartinę ar periodinę baudą. Jis gali panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą.“

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

- 3 Ginčo aplinkybės buvo nurodytos skundžiamo sprendimo 1–85 punktuose ir šiame procese gali būti apibendrintos, kaip nurodyta toliau.
- 4 Su pažeidimu susijęs produktas yra greitai įsiskverbiantis bitumas, kuris niekaip nebuvo transformuotas, naudojamas statybose ir kelių priežiūros srityje.
- 5 Ispanijos bitumo rinkoje veikia trys gamintojai – grupės *Repsol*, *CEPSA-PROAS* ir *BP*, – ir importuotojai, įskaitant, be kita ko, *Nynäs* grupę ir grupę, kurią sudaro apeliančios.
- 6 Nuo 1990 m. iki 2003 m. *Galp Energía España*, anksčiau – *Petrogal Española SA*, 89,29 % aktyvų priklausė *Petróleos de Portugal*, o 10,71 % – draudimo bendrovei *Tagus RE*, kurios 98 % akcijų paketo priklausė *Petróleos de Portugal*. Nuo 2003 m. *Galp Energía España* yra dukterinė bendrovė, kurią visiškai kontroliuoja *Petróleos de Portugal*. O nuo 1999 m. balandžio 22 d. ji pati yra dukterinė bendrovė, kurią visiškai kontroliuoja *Galp Energía SGPS*.
- 7 *Galp Energía España* užsiima bitumo pardavimu ir jo teikimu Ispanijos rinkai. Jos apyvarta, grindžiama nesusijusioms šalims Ispanijoje parduotu bitumu, per 2001 m. – visus paskutinius pažeidimo darymo metus – sudarė 13 000 000 EUR, t. y. 4,54 % atitinkamos rinkos vertės. Bendra konsoliduota *Galp Energía SGPS* apyvarta 2006 m. sudarė 12 576 000 000 EUR.
- 8 Gavusi *BP* grupės 2002 m. birželio 20 d. pateiktą prašymą neskirti baudos pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 155), 2002 m. spalio 1 ir 2 d. buvo atlikti *Repsol*, *PROAS*, *BP*, *Nynäs* grupės ir grupės, kurią sudarė apeliančios, patikrinimai.

- 9 2004 m. vasario 6 d., remdamasi 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17 Pirmojo reglamento, įgyvendinančio [EB 81] ir [EB 82] straipsnius (OL 13, 1962, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 3), 11 straipsnio 3 dalimi, Komisija paprašė suinteresuotųjų įmonių pateikti informaciją.
- 10 2004 m. kovo 31 d. ir 2004 m. balandžio 5 d. faksimiliniiais pranešimais atitinkamai *Repsol* ir PROAS pateikė Komisijai prašymą pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju, prie kurio buvo pridėtas įmonės pareiškimas.
- 11 Išsiuntusi suinteresuotosioms įmonėms kitus keturis prašymus pateikti informaciją, Komisija pradėjo formalią tyrimo procedūrą ir nuo 2006 m. rugpjūčio 24 iki 28 d. pateikė pranešimą apie kaltinimus BP, *Repsol*, CEPSA-PROAS, *Nynäs* grupei ir grupei, kurią sudarė apeliančės.
- 12 2007 m. spalio 3 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, kuriame ji konstatavo, kad trys bendrovės, kurioms šis sprendimas buvo skirtas, kartu dalyvavo visuose susitarimuose ir derino prekybos greitai išsiskverbiančiu bitumu Ispanijos teritorijoje (išskyrus Kanarų salas) veiksmus, taip pasidalydamos rinką ir koordinuodamos kainas.
- 13 Buvo nustatytas toks neteisėtas elgesys arba jį sudarantys veiksmai:
 - pardavimo kvotų nustatymas;
 - remiantis šiomis pardavimo kvotomis kartelio dalyvių atliekamas produktų kiekio ir klientų pasidalijimas;
 - rinkos ir klientų pasidalijimo įgyvendinimo kontrolė keičiantis informacija dėl pardavimo apimtys (toliau – priežiūros mechanizmas);
 - kompensavimo mechanizmo, skirto atsiradusiems skirtumams, susijusiems su susitarimu dėl rinkos ir klientų pasidalijimo (toliau – kompensavimo mechanizmas), ištaisyti, nustatymas;
 - susitarimas dėl bitumo kainų pakeitimo ir naujų kainų taikymo pradžios datos;
 - dalyvavimas reguliariuose susitikimuose ir kontaktų palaikymas kitais būdais, siekiant susitarti dėl pirma apibūdintų konkurencijos ribojimų ir juos įgyvendinti arba pakeisti atsižvelgiant į poreikius.
- 14 Komisija manė, kad įrodyta, jog *Galp Energía España* darbuotojai jai atstovaudami dalyvavo kartelyje. Atsižvelgdama į teismo praktiką dėl patronuojančiosios bendrovės daromos faktinės lemiamos įtakos jos visiškai kontroliuojamai dukterinei bendrovei prezumpcijos ir atsižvelgdama į *Galp Energía España*, *Petróleos de Portugal* ir *Galp Energía SGPS* nuosavybės ryšius, Komisija manė, kad *Galp Energía España*, *Petróleos de Portugal* ir nuo 1999 m. balandžio 22 d. *Galp Energía SGPS* buvo viena įmonė, kaip tai suprantama pagal EB 81 straipsnio 1 dalį.
- 15 Komisija nusprendė, kad kiekvienas konkurencijos apribojimas iš konstatuotų dviejų – t. y. horizontalieji rinkų pasidalijimo ir kainų koordinavimo susitarimai – dėl savo pobūdžio buvo sunkiausias EB 81 straipsnio pažeidimas ir, remiantis teismų praktika, juos abu galima pripažinti „labai sunkiais“ pažeidimais, atsižvelgiant vien į jų pobūdį, nesant būtinybės, kad toks elgesys apimtų konkrečią geografinę teritoriją ar turėtų konkretų poveikį.
- 16 Komisija nusprendė, kad neįmanoma išmatuoti tikrojo kartelio poveikio rinkai, nes, pirmiausia, nepakanka informacijos, susijusios su tikėtina grynosios bitumo pardavimo kainos Ispanijoje kitimu nesant susitarimų. Komisija laikėsi nuomonės, kad ji neprivalo tiksliai įrodyti tikrojo kartelio poveikio

nagrinėjama rinkai, nei įvertinti kiekybiniu požiūriu, tačiau manė, kad ji turėjo apsiriboti tokio poveikio tikimybės vertinimais. Bet kuriuo atveju Komisija manė, kad kartelinių susitarimų buvo laikomasi ir, tikėtina, jie turėjo realų antikonkurencinį poveikį.

- 17 Įvertinusi pažeidimo pobūdį, Komisija manė, kad *Repsol*, PROAS, BP, *Nynäs* grupė ir grupė, kurią sudarė apeliančės, padarė labai sunkų EB 81 straipsnio pažeidimą, ir nurodė, kad ši išvada buvo pateikta nepaisant to, ar kartelis padarė išmatuojamą poveikį atitinkamai rinkai. Komisija pridūrė, kad ji neatsižvelgė į tai, jog slaptas susitarimas padarė poveikį tik Ispanijos rinkai.
- 18 Komisija nustatė baudų, skirtinų atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, nagrinėjamos rinkos vertę, kuri per 2001 m. – visus paskutinius pažeidimo darymo metus – buvo vertinama 286 400 000 EUR, ir į tai, kad pažeidimas paroduodant bitumą buvo daromas tik vienoje valstybėje narėje, „pradinį dydį“. Atsižvelgdama į pirma nurodytas aplinkybes Komisija nustatė 40 000 000 EUR baudų pradinį dydį.
- 19 Tada Komisija įmones, kurioms skirtas ginčijamas sprendimas, suskirstė į skirtingas kategorijas, nustatytas remiantis jų dydžiu atitinkamoje rinkoje, kad būtų taikomas skirtingas režimas atsižvelgiant į jų faktinį ekonominį pajėgumą padaryti didelę žalą konkurencijai. Šiuo tikslu Komisija rėmėsi jų greitai įsiskverbiančio bitumo rinkos dalimis Ispanijos keliuose, išreikštomis pardavimų verte, 2001 metais.
- 20 *Repsol* ir PROAS, kurios 2001 m. turėjo atitinkamai 34,04 ir 31,67 % rinkos dalis, buvo priskirtos prie pirmosios kategorijos, BP su 15,19 % rinkos dalimi – prie antrosios, o *Nynäs* ir apeliančės, kurios turėjo nuo 4,54 iki 5,24 % rinkos, – prie trečiosios kategorijos. Remiantis tuo, pradiniai skirtinų baudų dydžiai buvo nustatyti taip:
 - pirmajai kategorijai, *Repsol* ir PROAS: 40 000 000 EUR;
 - antrajai kategorijai, BP: 18 000 000 EUR;
 - trečiajai kategorijai, *Nynäs* ir apeliančėms: 5 500 000 EUR.
- 21 Siekdama nustatyti baudų dydį taip, kad būtų garantuotas pakankamas atgrasomasis poveikis, Komisija nusprendė, jog BP ir *Repsol* skirtinos baudos dydžiui tinkama taikyti atitinkamai 1,8 ir 1,2 dauginimo koeficientus, atsižvelgiant į 2006 m. – paskutiniais mokesčiais metais prieš priimant ginčijamą sprendimą, – buvusią pasaulinę apyvartą, bet netaikyti dauginimo koeficiento PROAS, *Nynäs* ir apeliančėms skirtinos baudos dydžiui.
- 22 Padidinusi pradinį baudų dydį pagal pažeidimo trukmę ir nustačiusi bazinius 9 625 000 EUR *GALP Energía España* ir *Petróleos de Portugal* bei 7 150 000 EUR *GALP Energía SGPS* baudų dydžius, Komisija taip pat padarė išvadą, jog *Repsol* ir PROAS skirtinos baudos dydis turėjo būti padidintas 30 % atsižvelgiant į sunkinančias aplinkybes, nes šios dvi įmonės kartelyje vaidino vadovaujamą vaidmenį.
- 23 Komisija palygino apeliančių vaidmenį su *Repsol*, PROAS ir BP ir išnagrinėjo, ar baudų dydžio sumažinimas būtų pateisinamas. Ji manė esant tinkama išskirti skirtingą apeliančių vaidmenį atsižvelgiant į tai, kad jos ne taip aktyviai dalyvavo darant pažeidimą, ir nusprendė 10 % sumažinti jų baudų dydį.
- 24 Ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 straipsniu *Galp Energía España* ir *Petróleos de Portugal* buvo skirta 8 662 500 EUR dydžio bauda, kurią jos turėjo sumokėti bendrai ir solidariai ir iš kurios 6 435 000 EUR bendrai ir solidariai turėjo sumokėti *Galp Energía SGPS*.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 25 2007 m. gruodžio 19 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškinį, kuriame apeliančės prašė visiškai arba iš dalies panaikinti ginčijamą sprendimą, taip pat, nepatenkinus šio reikalavimo, sumažinti jai skirtos baudos dydį.
- 26 Grįsdamos savo ieškinį apeliančės nurodo devynis pagrindus.
- 27 Bendrasis Teismas pripažino pagrįstu trečiąjį apeliančių pagrindą ir panaikino sprendimo 1 straipsnį tiek, kiek juo konstatuojama, kad *Galp Energía España, Petróleos de Portugal* ir *Galp Energia SGPS* dalyvavo susitarimuose ir derino veiksmus Ispanijos bitumo rinkoje, kiek jie apėmė, pirma, susitarimų dėl rinkos ir klientų pasidalijimo kontrolę ir įgyvendinimo sistemą ir, antra, nukrypimų nuo susitarimų dėl rinkos ir klientų pasidalijimo kompensacijos mechanizmą.
- 28 Šiuo tikslu, kaip tai pirmiausia matyti iš skundžiamo sprendimo 215, 292, 293 ir 301 straipsnių, Bendrasis Teismas rėmėsi tik faktinių aplinkybių susiklostymo laikotarpio įrodymais, kad padarytų išvadą, jog apeliančių atsakomybė už dalyvavimą taikant priežiūros ir kompensavimo mechanizmus nebuvo įrodyta, ir šiuo klausimu atsisakė atsižvelgti į 2007 m. gruodžio 6 d. V. C., *Galp Energía España* (dabar – *Galp Energía España*) bitumo pardavimo direktoriaus, pareiškimą, kurį ieškovės pateikė prie teismo procesinės bylos ir kurio Komisija ginčijamajame sprendime nelaikė įrodymu.
- 29 Vis dėlto skundžiamo sprendimo 611, 625 ir 626 punktuose Bendrasis Teismas, atsižvelgęs į šį 2007 m. gruodžio 6 d. V. C. pareiškimą, konstatavo, kad apeliančės žinojo apie kitų kartelio dalyvių dalyvavimą taikant kompensavimo mechanizmą ir kad jos taip pat galėjo numatyti, kad kiti kartelio dalyviai dalyvauja taikant priežiūros mechanizmą, todėl jie galėjo būti laikomi atsakingais už šias dvi sudėtines pažeidimo dalis.
- 30 Atsižvelgdamas į šias aplinkybes Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 630 punkte padarė išvadą, kad nereikėjo pakeisti pradinių piniginių baudos dydžių, tačiau šio sprendimo 632 straipsnyje laikėsi nuomonės, kad būtina, atsižvelgiant į lengvinančias aplinkybes, dar labiau sumažinti Komisijos skirtos sumažintos piniginių baudos dydį.
- 31 Šio sprendimo 635 ir 636 punktuose jis iš dalies pripažino pagrįstu devintąjį pagrindą ir, be ginčijamu sprendimu jau taikomo 10 % baudos dydžio sumažinimo, papildomai baudą sumažino 4 %.
- 32 Bendrasis Teismas atmetė kitus šalių pagrindus dėl panaikinimo, įskaitant penktąjį ir šeštąjį pagrindus, susijusius su išvados dėl jų dalyvavimo koordinuojant kainas ir šio dalyvavimo trukmės neteisėtumu.
- 33 Todėl pagal ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 straipsnį *Galp Energía España* ir *Petróleos de Portugal* skirta 8 277 500 EUR dydžio bauda, o *Galp Energia SGPS* – 6 149 000 EUR dydžio bauda.

Šalių reikalavimai

- 34 Apeliaciniame skunde apeliančės Teisingumo Teismo prašo:
- pirmiausia panaikinti skundžiamą sprendimą;
 - panaikinti ginčijamo sprendimo 1–3 straipsnius tiek, kiek jie su jomis susiję, ir (arba) sumažinti joms skirtos piniginių baudos dydį;
 - nepatenkinus pirmojo reikalavimo, panaikinti sprendimą ir grąžinti bylą iš naujo nagrinėti Bendrajam Teismui, ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

35 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą ir

— priteisti iš apeliančių visas bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

36 Grįsdamos savo apeliacinį skundą apeliantės remiasi trimis pagrindais.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo, susijusio su teisės klaidomis, darant išvadą dėl apeliančių dalyvavimo koordinuojant kainas nuo 1995 m. iki 2002 m.

Šalių argumentai

37 Pirmuoju pagrindu, padalytu į tris dalis, apeliantės teigia, kad Bendrasis Teismas netinkamai taikė EB 81 straipsnio 1 dalį, iškraipė įrodymus, nepaisė įrodymų vertinimą nustatančių procesinių taisyklių ir pažeidė Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 48 straipsnyje įtvirtintą bendrąjį nekaltumo prezumpcijos principą skundžiamo sprendimo 407 ir 456 straipsniuose nusprendęs, kad Komisija negalėjo būti laikoma neteisėtai nusprendusi, kad apeliantės koordinavo kainas „iki 2002 m.“. Be to, Bendrasis Teismas nepakankamai motyvavo šią išvadą.

38 Savo apeliacinio skundo pagrindo pirmoje dalyje apeliantės kaltina Bendrąjį Teismą, kad konstatuodamas skundžiamo sprendimo 370–408 punktuose, jog Komisija įrodė, kad apeliantės dalyvavo koordinuojant kainas nuo 1995 m. ir 2002 m., jis neatsižvelgė į du įrodymus, t. y. į tai, kad nei BP prašyme neskirti baudos, nei BP pateiktuose pažeidimo laikotarpio dokumentuose nebuvo minima, kad apeliantės dalyvavo koordinuojant kainas.

39 Savo pagrindo antroje dalyje apeliantės kaltina Bendrąjį Teismą nenustačius, kad ginčijamajame sprendime nėra jokio įrodymo dėl tariamo apeliančių dalyvavimo koordinuojant kainas pradžios datos.

40 Šiuo klausimu jos teigia, kad *Repsol* ir *PROAS* pareiškimuose taikant atleidimo nuo baudų ar jų sumažinimo tvarką nenurodomas joks konkretus faktas, įskaitant datas, posėdžius, telefoninius pokalbius arba kainų padidinimus, ir kad šie pareiškimai nėra pakankamai tikslūs ir nuoseklūs, kad jais remiantis būtų galima įrodyti, jog apeliantės dalyvavo koordinuojant kainas nuo 1995 m. iki 2002 m. Šiuo klausimu jos taip pat pažymi, kad rinkos pasidalijimo pradžios data negali būti laikoma *Petróleos de Portugal* dalyvavimo susitarimuose dėl kainų nustatymo pradžios data, nes šie du susitarimai pagal ginčijamą sprendimą sudaro skirtingus kartelio komponentus.

41 Apeliacinio skundo pagrindo trečioje dalyje apeliantės kritikuoja Bendrąjį Teismą už tai, kad jis nusprendė, jog 2000 m. spalio 18 ir 19 d. vykęs vidinis *Galp Energía España* susirašinėjimas, įvertintas skundžiamo sprendimo 387–404 punktuose, sudaro pažeidimo laikotarpio faktinį įrodymą, patvirtinantį apeliančių dalyvavimą koordinuojant kainas.

42 Komisija mano, kad šis pagrindas yra visiškai nepriimtinas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 43 Pirmiausia reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, iš SESV 256 straipsnio, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 168 straipsnio 1 dalies d punkto išplaukia, kad apeliaciniame skunde turi būti tiksliai nurodytos kritikuojamos sprendimo, kurį prašoma panaikinti, dalys ir šį prašymą ypač pagrindžiantys teisiniai argumentai; kitaip apeliacinis skundas arba atitinkamas jo pagrindas nepriimtini (žr., be kita ko, Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 29 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 44 Taigi šių reikalavimų neatitinka ir turi būti pripažintas nepriimtiniu pagrindas, kuriam pagrįsti pateikti argumentai nėra pakankamai aiškūs ir tikslūs, kad Teisingumo Teismas galėtų vykdyti jam pavestą teisėtumo kontrolę (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 30 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 45 Taigi, argumentai, grindžiami EB 81 straipsnio pažeidimu, susiję su ginčijamo sprendimo motyvavimo stoka, įrodymų vertinimą reglamentuojančių procesinių taisyklių pažeidimu ir nekaltumo prezumpcijos pažeidimu, taip pat kaltinimais, kad dėl įrodymų iškraipymo tiksliai, kaip to reikalaujama, neidentifikuota teisės klaida, kurią padarė Bendrasis Teismas, sudaryti iš bendrų ir nepagrįstų teiginių, todėl jie turi būti atmesti kaip nepriimtini.
- 46 Dėl šio pagrindo pirmos ir trečios dalių, kuriose apeliančės kaltina Bendrąjį Teismą, pirma, neatsižvelgus į du įrodymus, kad konstatuotų, jog Komisija įrodė apeliančių dalyvavimą koordinuojant kainas laikotarpiu nuo 1995 m. iki 2002 m., ir, antra, nusprendus, kad apeliančių 2000 m. spalio 18 ir 19 d. vidinis susirašinėjimas yra pažeidimo laikotarpio faktinis įrodymas, patvirtinantis jų dalyvavimą koordinuojant kainas, pakanka priminti, kad iš SESV 256 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos matyti, kad apeliacinį skundą galima paduoti tik teisės klausimais. Dėl šios priežasties tik Bendrasis Teismas yra kompetentingas nustatyti ir vertinti turinčias reikšmės bylai faktines aplinkybes ir jam pateiktus įrodymus. Tokių faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimas nėra teisės klausimas, dėl kurio galima pateikti apeliacinį skundą Teisingumo Teismui, nebent jie buvo iškreipti (šiuo klausimu, be kita ko, žr. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 84 punktą).
- 47 Taigi šie argumentai turi būti atmesti kaip nepriimtini.
- 48 Dėl šio apeliacinio skundo pagrindo antros dalies, kurioje apeliančės kaltina Bendrąjį Teismą nekonstatavus, kad ginčijamajame sprendime nėra jokio įrodymo dėl tariamo apeliančių dalyvavimo koordinuojant kainas pradžios datos, pakanka pažymėti, kad, priešingai, nei jos teigia, šio argumento apeliančės Bendrajam Teismui nepateikė. Todėl jis yra naujas ir, vadinasi, nepriimtinas.
- 49 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, pirmasis pagrindas turi būti atmestas kaip visiškai nepriimtinas.

Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo, susijusio su pareigos Bendrajam Teismui išnagrinėti bylą per protingą terminą nesilaikymu

Šalių argumentai

- 50 Apeliančės teigia, kad nepriimdamas sprendimo per protingą terminą Bendrasis Teismas pažeidė Chartijos 47 straipsnį ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK), pasirašytos 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje, 6 straipsnio 1 dalį, kas pateisintų skundžiamo sprendimo ir ginčijamo sprendimo panaikinimą arba, nepatenkinus šio reikalavimo, joms paskirtos baudos dydžio sumažinimą iš esmės.

- 51 Jos teigia, kad jų ieškinys dėl panaikinimo buvo pateiktas 2007 m. gruodžio 19 d., rašytinė procedūros dalis baigta 2008 m. spalio 21 d., žodinė procedūros dalis pradėta 2012 m. lapkričio 12 d., teismo posėdis įvyko 2013 m. sausio 24 d., o sprendimas priimtas 2013 m. rugsėjo 16 d.
- 52 Kadangi visa procedūra truko maždaug penkerius metus ir devynis mėnesius (69 mėn.), įskaitant ketverių metų ir vieno mėnesio laikotarpį (49 mėn.) nuo rašytinės proceso dalies baigties iki žodinės proceso dalies pradžios, apeliančės mano, jog, kaip matyti iš Teisingumo Teismo sprendime *Baustahlgewebe / Komisija* (C-185/95 P, EU:C:1998:608) nustatyto kriterijaus, Bendrasis Teismas neįvykdė pareigos išnagrinėti bylą per protingą terminą.
- 53 Apeliančės šiuo klausimu pažymi, kad, viena vertus, byla ne tokia sudėtinga nei daugelis kitų Bendrajam Teismui pateiktų išnagrinėti su karteliais susijusių bylų ir kad ieškinių skaičius buvo ribotas, nes tik keturi kartelio dalyviai pareiškė ieškinį, ir, kita vertus, jų pačių elgesys niekaip negalėjo nulemti pernelyg ilgą procesą Bendrajame Teisme trukmės.
- 54 Komisija savo ruožtu teigia, kad atsižvelgiant į nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, kai bylos nagrinėjimo per protingą terminą nesilaikymas neturi poveikio bylos baigčiai, skundžiamo sprendimo panaikinimas neištaisytų bylos nagrinėjimo per protingą terminą pažeidimo pasekmių.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 55 Primintina, kad Sąjungos teismo padarytas pažeidimas, susijęs su Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, kurioje reikalaujama teismui pateiktas bylas išnagrinėti per kuo trumpesnę laiką, turi būti vertinamas pateikus Bendrajam Teismui ieškinį dėl žalos atlyginimo, nes tai yra veiksminga teisių gynimo priemonė. Iš to matyti, kad reikalavimas atlyginti žalą, atsiradusią dėl Bendrojo Teismo pareigos išnagrinėti bylą per kuo trumpesnę laiką nesilaikymo, negali būti Teisingumo Teismui pateiktas tiesiogiai su apeliaciniu skundu; jis turi būti pateiktas pačiam Bendrajam Teismui (Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 66 punktą, Sprendimo *ICF / Komisija*, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, 57 punktą ir Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 17 ir 18 punktai).
- 56 Bendrasis Teismas, turintis jurisdikciją pagal SESV 256 straipsnio 1 dalį ir gavęs reikalavimą atlyginti žalą, tokį reikalavimą turi išnagrinėti kita kolegija nei ta, kuri išsprendė bylą, kurios nagrinėjimo trukmė kritikuojama (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 67 punktą; Sprendimo *ICF / Komisija*, EU:C:2014:2274, 58 punktą ir Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 19 punktą).
- 57 Todėl tokiu atveju, kai yra akivaizdu (ir šalys dėl to neturi pateikti jokių įrodymų), kad Bendrasis Teismas padarė pakankamai sunkų pareigos išnagrinėti bylą per protingą terminą pažeidimą, Teisingumo Teismas gali tai konstatuoti (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 90 punktą; Sprendimo *ICF / Komisija*, EU:C:2014:2274, 59 punktą ir Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 20 punktą).
- 58 Taip yra šiuo atveju. Proceso Bendrajame Teisme trukmė, t. y. maždaug penkeri metai ir devyni mėnesiai, kuri apima, pirmiausia, pasibaigusį ketverių metų ir vieno mėnesio laikotarpį, per kurį nuo rašytinės proceso dalies iki žodinės proceso dalies nebuvo priimtas joks procesinis aktas, negali būti paaiškinama nei dėl bylos pobūdžio ar sudėtingumo, nei dėl jos aplinkybių. Iš tiesų, viena vertus, Bendrajam Teismui pateiktas ginčas nebuvo ypatingai sudėtingas. Kita vertus, nei iš skundžiamo sprendimo, nei iš šalių pateiktų dokumentų nematyti, kad šis neveikimo laikotarpis būtų objektyviai pateisinamas arba kad dėl to būtų atsakingos apeliančės.

- 59 Vis dėlto iš šio sprendimo 55 punkte pateiktų vertinimų matyti, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo, susijusio su tuo, kad Bendrasis Teismas viršijo savo neribotą jurisdikciją

Šalių argumentai

- 60 Apeliančių pateiktas antrasis pagrindas apima tris dalis.
- 61 Pirmoje šio pagrindo dalyje jos tvirtina, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 625, 626 ir 630 straipsniuose padarė teisės klaidą viršydamas savo jurisdikciją, kai, nurodęs pagrindą, kurio nepateikė nei apeliančės, nei Komisija, jis pripažino apeliančes atsakingomis už du EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimų sudarančius komponentus, t. y. žinojimą apie kompensavimo mechanizmą ir priežiūros mechanizmo numatomumą.
- 62 Bendrasis Teismas šioje byloje priėmė sprendimą *ultra petita*, nes Komisija savo sprendime nesirėmė šiais motyvais, apeliančės nenurodė šių motyvų pateikdamos panaikinimo pagrindus ir nenurodė, kad jie nebuvo aptariamai, išskyrus aptarimą V. C. pareiškimo priimtumo požiūriu.
- 63 Komisija savo ruožtu teigia, kad Bendrasis Teismas, įgyvendinamas savo neribotą jurisdikciją ir priimdamas sprendimą dėl baudos dydžio, turėjo teisę atsižvelgti į tai, kad apeliančės žinojo apie priežiūros ir kompensavimo mechanizmus, nes tai yra faktinė aplinkybė. Dėl V. C. pareiškimo Komisija mano, kad Bendrasis Teismas taip galėjo daryti su V. C. pareiškimu, nes Sprendimo *KNP BT / Komisija* (C-248/98 P, EU:C:2000:625) 40 punkte Teisingumo Teismas pripažino Bendrojo Teismo galimybę priimant sprendimą dėl baudos dydžio atsižvelgti į papildomą informaciją, kuri nebuvo nurodyta jo vertinimui pateiktame sprendime, kaip į būtina informaciją įgyvendinant pareigą motyvuoti. Galiausiai Komisija mano, kad šis apeliacinio skundo pagrindas yra nereikšmingas, nes Bendrasis Teismas jau sumažino baudą.
- 64 Antrojo pagrindo antroje dalyje apeliančės tvirtina, kad Bendrasis Teismas pažeidė teisę į teisingą bylos nagrinėjimą (kuri apima procesinio lygiateisiškumo principą) ir teisę į gynybą, o konkrečiau – rungimosi principą, sprendimo 624–626 punktuose padaręs išvadą, jog įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją jis turi atsižvelgti į V. C. pareiškimą, kad nustatytų apeliančių atsakomybę už žinojimą apie kompensavimo mechanizmą ir priežiūros mechanizmo numatomumą, pažeidė teisę į teisingą bylos nagrinėjimą, įskaitant procesinio lygiateisiškumo principą, teisę į gynybą ir rungimosi principą.
- 65 Bendrasis Teismas pažeidė šiuos principus, nes prieš priimdamas sprendimą nepateikė apeliančėms tikslios informacijos apie šio naujo kaltinimo pobūdį ir motyvą, kaip to reikalaujama pagal EŽTK 6 straipsnį ir Chartijos 47 ir 48 straipsnius.
- 66 Komisija ginčija šiuos argumentus nurodydama faktą, kad V. C. pateikti įrodymai dėl apeliančių žinojimo apie priežiūros ir kompensavimo mechanizmus pirmą kartą buvo nurodyti pačių apeliančių. Todėl būtų absurdiška, jei apeliančės teigtų, kad jos negalėjo susipažinti su šiais įrodymais.
- 67 Savo antrojo pagrindo trečia dalimi apeliančės teigia, kad, pripažinęs apeliančių atsakomybę už dvi pažeidimo dalis, Bendrasis Teismas sprendimo 626 punkte iškraipė įrodymus ir pažeidė nekaltumo prezumpcijos principą. Ši išvada grindžiama neišsamia V. C. pareiškimo ištrauka, nes iš jo buvo visiškai aišku, kad V. C. nieko nežinojo apie kompensavimo mechanizmo, kuris yra ginčijamo sprendimo dalykas, pobūdį.
- 68 Komisijos manymu, Bendrasis Teismas, priešingai, neiškraipė V. C. pareiškime esančių įrodymų.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 69 Savo antrojo pagrindo pirma dalimi, siejama su minėto pagrindo antra dalimi, apeliančės kaltina Bendrąjį Teismą viršijus savo neribotą jurisdikciją, kaip apibrėžta SESV 261 straipsnyje ir Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnyje.
- 70 Siekiant įvertinti šio pagrindo pirmos dalies pagrįstumą iš karto reikia pažymėti, kad, skundžiamo sprendimo 265, 266, 270 ir 292 punktuose konstatavęs, jog Komisija neįrodė, kad apeliančės dalyvavo nagrinėjamuose kompensavimo ir priežiūros mechanizmuose, o šio sprendimo 282 punkte konstatavęs, kad Komisija nepagrindė ginčijamo sprendimo kitu motyvu nei apeliančių dalyvavimas šiose dviejose pažeidimo dalyse, kad nustatytų atsakomybę šiuo klausimu, Bendrasis Teismas minėto sprendimo 624–626 ir 630 punktuose nusprendė:
- „624<...> Bendrasis Teismas šioje byloje įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją turi atsižvelgti į 2007 m. gruodžio 6 d. V. C. pareiškimą.
- 625 <...> atsižvelgiant į šį pareiškimą, konstatuotina, kad [apeliantės] žinojo apie kitų kartelio dalyvių dalyvavimą kompensavimo mechanizme ir kad jos taip pat galėjo numatyti, kad kartelio dalyviai dalyvaus priežiūros mechanizme.
- 626 Taigi jos gali būti laikomos atsakingomis už šiuos du pažeidimą sudarančius komponentus (Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija / Anic Participazioni*, C-49/92 P, EU:C:1999:356, 83 punktas).
- <...>
- 630 Kadangi [apeliantės] gali būti laikomos atsakingomis už dalyvavimą priežiūros ir kompensavimo mechanizmuose, taip pat dėl visų kitų pažeidžiamųjų veiksmų, pradinio baudos dydžio nereikia pakeisti <...>“
- 71 Taip pat reikia priminti, kad Komisijos sprendimų, susijusių su SESV 101 ir 102 straipsnių taikymo procedūra, teisminės priežiūros sistemą sudaro SESV 263 straipsnyje nustatyta institucijų aktų teisėtumo kontrolė, kuris pagal SESV 261 straipsnį ir ieškovių prašymu gali būti papildytas Bendrajam Teismui naudojantis neribota jurisdikcija, kiek tai susiję su reglamentuose numatytais sankcijomis (Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 42 punktas).
- 72 Šiuo klausimu, kaip Teisingumo Teismas jau daug kartų turėjo progą patikslinti, SESV 263 straipsnyje numatyta teisėtumo kontrolė taikoma visiems Komisijos sprendimų, susijusių su SESV 101 ir 102 straipsnių taikymo procedūra, elementams, kurių išsamią kontrolę tiek teisės, tiek faktų požiūriu užtikrina Bendrasis Teismas atsižvelgdamas į apeliančių nurodytus pagrindus (šiuo klausimu žr. Sprendimo *KME Germany ir kt. / Komisija*, C-272/09 P, EU:C:2011:810, 102 ir 109 punktus; Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 62 ir 82 punktus ir Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 56 ir 59 punktus) ir atsižvelgdamas į visas jų nurodytas aplinkybes, nesvarbu, ar jos susiklostė prieš priimant sprendimą, ar jį priėmus, nurodytas administracinėje procedūroje arba pirmą kartą pateikiant ieškinį, su kuriuo kreipiamasi į Bendrąjį Teismą, jei šios aplinkybės yra svarbios vykdant Komisijos sprendimo teisėtumo kontrolę (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Knauf Gips / Komisija*, C-407/08 P, EU:C:2010:389, 87–92 punktus).
- 73 Tik reikia priminti, kad Sąjungos Teismai, užtikrindami teisėtumo kontrolę pagal SESV 263 straipsnį, negali ginčijamo akto rengėjo motyvų pakeisti savaisiais (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Frucona Košice / Komisija*, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 89 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 74 Be to, SESV 261 straipsnyje nustatyta, kad „pagal Sutarčių nuostatas Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimti ir Tarybos priimti reglamentai gali suteikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui neribotą jurisdikciją skirti tokiuose reglamentuose numatytas baudas.“ Remdamasis šioje nuostatoje nustatyta teise, Sąjungos teisės aktų leidėjas Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnyje nustatė, kad „Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija yra nustačiusi vienkartinę ar periodinę baudą, [ir jis] gali panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą“.
- 75 Taigi, kadangi SESV 261 straipsnyje ir Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnyje Sąjungos teismui suteikta neribota jurisdikcija jam leidžia, be paprastos sankcijos teisėtumo kontrolės, kai jam yra pateikiamas nagrinėti baudos dydžio klausimas, pakeisti Komisijos, kuri yra akto, kuriame nustatytas pradinis šios baudos dydis, rengėjas, vertinimą savuoju (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Groupe Danone / Komisija*, C-3/06 P, EU:C:2007:88, 61 punktą).
- 76 Tačiau šios jurisdikcijos apimtis, skirtingai nei teisėtumo kontrolė, kuri numatyta SESV 263 straipsnyje, griežtai apribota baudos dydžio nustatymu (šiuo klausimu, be kita ko, žr. Sprendimo *Groupe Danone / Komisija*, C-3/06 P, EU:C:2007:88, 62 punktą; Sprendimo *Alliance One International / Komisija*, C-679/11 P, EU:C:2013:606, 105 punktą; Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 126 punktą ir Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 45 punktą).
- 77 Iš to išplaukia, kad neribota jurisdikcija, kurią pagal Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnį turi Bendrasis Teismas, susijusi tik su Komisijos skirtos baudos vertinimu, išskyrus bet kokį Komisijos sprendime, dėl kurio kreiptasi į Bendrąjį Teismą, teisėtai konstatuoto pažeidimo sudedamųjų dalių pakeitimą.
- 78 Taigi šioje byloje, kaip tai matyti iš šio sprendimo 70 punkto, net jei buvo konstatuota, kad Komisija neįrodė, jog apeliančės dalyvavo taikant kompensavimo ir priežiūros mechanizmus, ir kad ginčijamas sprendimas pagrįstas tik motyvu, jog jos dalyvavo šiose dviejose pažeidimo dalyse, Bendrasis Teismas, įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją, skundžiamo sprendimo 625, 626 ir 630 punktuose konstatavo, kad apeliančės žinojo, jog kiti kartelio dalyviai dalyvavo taikant kompensavimo mechanizmą, ir jie galėjo numatyti jų dalyvavimą taikant priežiūros mechanizmą. Todėl jis nusprendė, kad, viena vertus, jos gali būti laikomos atsakingomis pagal SESV 101 straipsnį, ir, kita vertus, kad į tai reikėjo atsižvelgti nustatant baudos dydį.
- 79 Taip elgdamasis Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą.
- 80 Taigi antrojo pagrindo pirmą dalį reikia pripažinti pagrįsta.
- 81 Todėl reikia panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek jo rezoliucinės dalies 3 punkte nustatomas naujas apeliančės skirtų baudų dydis, atsižvelgiant į to paties sprendimo 625, 626 ir 630 punktuose Bendrajam Teismui įgyvendinant neribotą jurisdikciją klaidingai padarytą išvadą, kad apeliančės žinojo, jog kiti kartelio dalyviai dalyvaus kompensavimo mechanizme, ir jos taip pat galėjo numatyti, jog kiti kartelio dalyviai dalyvaus priežiūros mechanizme, ir dėl to jos galėjo būti laikomos už tai atsakingomis.
- 82 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, toliau antrojo pagrindo antros ir trečios dalių nagrinėti nereikia.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

- 83 Remdamasis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antru sakiniu Teisingumo Teismas, panaikinęs skundžiamą sprendimą, gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jeigu toje bylos stadijoje tai galima daryti.

- 84 Taip yra šioje byloje, nes Teisingumo Teismas turi visus elementus, kurie reikalingi siekiant išnagrinėti ieškinį.
- 85 Šiuo tikslu pažymėtina, kad galutinai įrodyta, atsižvelgiant į ginčijamo sprendimo, iš dalies panaikinto skundžiamu sprendimu, rezoliucinės dalies 1 punktą ir į tai, kad šio sprendimo 49 punkte buvo atmestas šio apeliacinio skundo pirmasis pagrindas, jog apeliančės turi būti laikomos atsakingomis nuo 1995 m. sausio 31 d. iki 2002 m. spalio 1 d. (*GALP Energía España* ir *Petróleos de Portugal* atveju) ir nuo 1999 m. balandžio 22 d. iki 2002 m. spalio 1 d. (*GALP Energía SGPS* atveju) už savo dalyvavimą visuose susitarimuose ir suderintuose veiksmuose prekiaujant greitai įsiskverbiančiu bitumu, kurie apėmė visą Ispanijos teritoriją (išskyrus Kanarų salas) ir kuriais buvo pasidalyta rinka ir koordinuojamos kainos.
- 86 Iš tiesų Bendrojo Teismo išvada, kad nebuvo pateikti įrodymai dėl apeliančių dalyvavimo kompensavimo ir priežiūros mechanizmuose, atsižvelgiant į SESV 264 straipsnio pirmą pastraipą, negali nulemti viso ginčijamo sprendimo panaikinimo, nes šie komponentai yra papildomos sudėtinės nagrinėjamo pažeidimo dalys. Iš tiesų, ta aplinkybė, kad Komisija nepateikė įrodymo dėl tokio apeliančių dalyvavimo, nekeičia ginčijamo sprendimo esmės, nes jos konstatuotą vieną ir tęstinį pažeidimą, kaip tai matyti iš šio sprendimo 12 ir 13 punktų, iš esmės sudaro dvi neteisėtų veiksmų grupės, t. y. rinkos pasidalijimas ir kainų koordinavimas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / Verhuizingen Coppens*, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 36–38 punktus).
- 87 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia nuspręsti dėl baudos dydžio, kuri apeliančėms turi nustatyti Teisingumo Teismas įgyvendindamas neribotą jurisdikciją pagal SESV 261 straipsnį ir Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnį (Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 73 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 88 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas, nagrinėdamas ginčą iš esmės pagal savo Statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antrą sakinį, įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją, turi teisę pakeisti Komisijos vertinimą savuoju, todėl ir panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę arba periodinę baudą (žr., be kita ko, Sprendimo *KME Germany ir kt. / Komisija*, C-389/10 P, EU:C:2011:816, 130 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 89 Siekiant nustatyti skirtos baudos dydį, jam pačiam reikia įvertinti bylos aplinkybes ir nagrinėjamo pažeidimo tipą (Sprendimo *Nederlandsche Banden—Industrie-Michelin / Komisija*, 322/81, EU:C:1983:313, 111 punktą).
- 90 Atliekant šį vertinimą pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalį, kiekvienos įmonės, kuriai skiriama bauda, atveju atsižvelgiama į nagrinėjamo pažeidimo sunkumą ir jo trukmę, laikantis pirmiausia motyvavimo, proporcingumo, sankcijų individualizavimo ir vienodo požiūrio principų (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 53 ir 56 punktus; Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 75 punktą ir Sprendimo *Komisija / Parker Hannifin Manufacturing ir Parker-Hannifin*, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 77 punktą), ir Teisingumo Teismas neprivalo laikytis orientacinių taisyklių, kurias Komisija nustatė gairėse (pagal analogiją žr. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-310/99, EU:C:2002:143, 52 punktą), net jei pastarosios gali būti naudingos Sąjungos teismams įgyvendinant savo neribotą jurisdikciją (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / Verhuizingen Coppens*, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 80 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 91 Šioje byloje reikia konstatuoti, kad apeliančės dalyvavo Ispanijos teritorijoje darant vieną ir tęstinį pažeidimą, kuri iš esmės sudarė susitarimai dėl rinkos pasidalijimo ir kainų koordinavimo, kuris vien dėl savo pobūdžio yra labai sunkus (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Versalis / Komisija*, C-511/11 P, EU:C:2013:386, 83 punktą) ir kuris *GALP Energía España* ir *Petróleos de Portugal* atveju truko ilgą septynerių metų ir aštuonių mėnesių laikotarpį, o *GALP Energía SGPS* atveju – trejus metus ir penkis mėnesius.

- 92 Taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad, kalbant apie jų individualią situaciją, apeliančios turi, kaip tai matyti iš ginčijamo sprendimo 514 punkto, 4,54 % rinkos dalį, kuri leidžia manyti, kad, kaip manė ir Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 631 punkte, jog atsižvelgiant į jų dydį ir įvertinus neteisėtą elgesį jos negalėjo padaryti ypač didelės žalos konkurencijai. Be to, Komisija ginčijamo sprendimo 566 ir 567 punktuose teisingai pažymėjo, kad apeliančios ne taip aktyviai dalyvavo darant pažeidimą nei kitos įmonės.
- 93 Siekdamas nustatyti baudos, kurią reikia skirti apeliančioms, dydį, Teisingumo Teismas ketina pasiremti Komisijos ir Bendrojo Teismo atliktais vertinimais, susijusiais su baziniu baudos dydžiu ir jos sumažinimu 10 %, nes apeliančios dalyvavimas darant ginčijamą pažeidimą buvo ribotas. Tačiau reikia pritaikyti papildomą bazinės baudos sumažinimą 10 %, ir šis sumažinimas pridedamas prie jau pagal ginčijamą sprendimą pritaikyti sumažinimo 10 %, nes Komisija nepateikė įrodymų, kad apeliančios dalyvavo taikant kompensavimo ir priežiūros mechanizmus.
- 94 Šiomis sąlygomis ir atsižvelgiant į visas šios bylos faktines aplinkybes (žr. Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 78 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką) solidariai *GALP Energía España* ir *Petróleos de Portugal* skirtos baudos dydis nustatytas 7,7 mln. EUR, iš kurių *GALP Energía SGPS* privalo solidariai sumokėti 5,72 mln. EUR dydžio baudą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 95 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas arba jeigu jis yra pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia šis teismas.
- 96 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Tačiau Teismas gali nuspręsti, kad, be savo bylinėjimosi išlaidų, šalis padengia dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų, jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos aplinkybes.
- 97 Šiuo klausimu, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, reikia nuspręsti, kad apeliančios padengia du trečdalius Komisijos ir savo pačių apeliacinėje byloje patirtų bylinėjimosi išlaidų, o Komisija padengia trečdalį savo ir trečdalį apeliančių šioje byloje patirtų bylinėjimosi išlaidų. Atsižvelgiant į apeliančių Bendrajame Teisme nurodytus ieškinio pagrindus, kurių dalis buvo galutinai atmesta, reikia, kad kiekviena šalis padengtų savo bylinėjimosi pirmojoje instancijoje išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Galp Energía España ir kt. / Komisija* (T-462/07, EU:T:2013:459) tiek, kiek jo rezoliucinės dalies 3 punkte nustatomas naujas baudų, skirtų *GALP Energía España SA*, *Petróleos de Portugal SA* ir *GALP Energía SGPS SA*, dydis, atsižvelgiant į Bendrojo Teismo, jam įgyvendinant neribotą jurisdikciją, klaidingai padarytą išvadą, kad apeliančios žinojo, jog kiti kartelio dalyviai dalyvauja taikant kompensavimo mechanizmą, ir galėjo numatyti, jog jie dalyvauja taikant priežiūros mechanizmą, ir todėl jos galėjo būti laikomos už tai atsakingomis.**
- 2. Atmesti likusią apeliacinio skundo dalį.**

3. 2007 m. spalio 3 d. Komisijos sprendimo C(2007) 4441 *final* dėl EB 81 straipsnio taikymo procedūros [(byla COMP/F/38.710 – Bitumas (Ispanija))] 2 straipsniu *GALP Energía España SA* ir *Petróleos de Portugal SA* solidariai skiriama 7,7 mln. EUR dydžio bauda, kurios 5,72 mln. EUR dalį solidariai sumoka su *GALP Energía SGPS SA*.
4. *GALP Energía España SA*, *Petróleos de Portugal SA* ir *GALP Energía SGPS SA* padengia du trečdalius Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidų ir du trečdalius savo pačių apeliaciniame procese patirtų išlaidų, taip pat savo visas pirmoje instancijoje patirtas išlaidas.
5. Europos Komisija padengia trečdalį savo ir trečdalį *GALP Energía España SA*, *Petróleos de Portugal SA* ir *GALP Energía SGPS SA* bylinėjimosi apeliaciniame procese išlaidų, taip pat visas savo pirmoje instancijoje patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.